

Čtení

Iz 52,7-10

– Žl 98,1.2-3ab.3cd-4.5-6

– Žid 1,1-6

– Jan 1,1-18

Text evangelia pro děti

Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a ten život byl světlem lidí. To světlo svítí v temnotě a temnota ho nepohltila. Byl člověk poslaný od Boha, jmenoval se Jan. Přišel jako svědek, aby svědčil o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho. On sám nebyl tím světlem, měl jen svědčit o tom světle. Bylo světlo pravé, které osvětluje každého člověka; to přicházelo na svět. Na světě bylo a svět povstal skrze ně, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali. Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi, těm, kdo věří v jeho jméno, kdo se zrodili ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha. A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. Jan o něm vydával svědectví a volal: „To je ten, o kterém jsem řekl: ‚Ten, který přijde po mně, má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.‘“ Všichni jsme dostali z jeho plnosti, a to milost za milostí. Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda přišly skrze Ježíše Krista. Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený Syn, který spočívá v náručí Otcově, ten (o něm) podal zprávu.

Zamyšlení pro práci s dětmi

Komentář k evangeliu: Evangelium svatého Jana používá pro vyjádření nějakého aspektu vánočního tajemství poetický jazyk. Můžeme v něm nalézt tři prolínající se linie: (1) zvěst o Ježíši – Slově, skrze které vše existuje, a světlo; (2) zvěst o Janovi, který Ježíši uvěřil a svědčil o něm; (3) zvěst o světě, do kterého Ježíš přišel, o tom, co znamená pro ty, kteří v něho věří. Závěr evangelia shrnuje důležitý důsledek vtělení: Boha nikdo nikdy neviděl, ale jednorozený Syn – Ježíš – o něm podává zprávu, zjevuje, kým Otec je.

Poselství textu o spáse: Vtělení je jedním z ústředních tajemství naší víry. Bůh se stává člověkem, aby na sebe vzal lidství, a později ho svou smrtí a vzkříšením spasil. Začátek Janova evangelia nám tak připomíná důležitou skutečnost – ústřední roli Božího Syna – Ježíše Krista – v plánu spásy: „*Všechno povstalo skrze ně[j] a bez něho nepovstalo nic, co jest.*“ Proto je poznání Krista klíčem k poznání spásy. Jak píše koncilní konstituce *Gaudium et spes* ve svém 22. článku: „*Je skutečnost, že tajemství člověka se opravdu vyjasňuje jen v tajemství vtěleného Slova. (...) Kristus, nový Adam, právě zjevením tajemství Otce a jeho lásky plně odhaluje člověka jemu samému a dává mu poznat vznešenost jeho povolání. Není tedy divu, že řečené pravdy v něm mají svůj zdroj a vyvrcholení. (...)*“

Souvislost s liturgií: Význam vtělení Božího Syna podtrhuje pokleknutí při Vyznání víry při slovech *Skrze Ducha svatého (...) stal se člověkem*. Při dnešní mši svaté se můžeme soustředit také na závěr eucharistické modlitby, kde je shrnuta Kristova ústřední role: „*Skrze něho a s ním a v něm je tvoje všechna čest a sláva, Bože Otče všemohoucí, v jednotě Ducha svatého po všechny věky věků.*“

Plněší smysl – aktualizace poselství pro náš život: Při naslouchání dnešnímu evangeliu se můžeme soustředit na dvě slova: *život* a *světlo*. Kristus přináší světlo do temnot: světa, naší církve, naší rodiny, našeho života. Kristus oživuje to, spěje ke smrti. „*Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi.*“; „*Všichni jsme dostali z jeho plnosti, a to milost za milostí.*“ Všimněme si, že text je výrazně „nevyvážený“: opakovaně zvěstuje radost, dary, milosti, které nám Bůh skrze svého Syna dává (radostí a Boží slávou kypí také první a druhé čtení včetně žalmu). Od člověka se očekává *jediné: Božího Syna přijmout*.

3 – 6 let (čteme jen modře označený text)

Včera byl Štědrý večer. Dostali jste nějaké dárky? Máte z nich radost? Měli jste světýlka na vánočním stromečku? Nebo zapálené svíčky? Líbily se vám? Vánoční stromečky a jiná světýlka nám připomínají světlo, o kterém jsme slyšeli v evangeliu. Co jsme o něm slyšeli? Kdo je tím světlem? Pán Ježíš, Syn Boží, který se narodil jako malé dítě mamince jménem Maria. Pán Ježíš je s námi všude tam, kde je tma, kde se něčeho bojíme, nebo něco neznáme. Vždycky se k němu můžeme obrátit v modlitbě, za něco ho prosit nebo mu děkovat.

6 – 9 let

Předchozí rozhovor doplníme o zkušenost dětí, co může být takovou tmou v našem životě? (Nějaký strach, zmatek, hádky...). Také si všimněme, že v evangeliu píše, že Ježíš – světlo – osvětluje úplně každého člověka.

9 – 14 let

Čtyři adventní týdny jsme se připravovali na začátek vánočních svátků, který konečně nastal. Dnešní liturgie je zvláště radostná, protože oslavujeme událost, které se říká *vtělení*. Boží Syn se stal člověkem, který dostal jméno *Ježíš, Emmanuel*, které znamená Bůh s námi. Bůh, který přichází, aby byl s lidmi. Dnešní úryvek z evangelia svatého Jana patří k těm delším a není snadné ho pozorně poslouchat, protože používá mnoho obrazů a symbolů. Přesto stojí za to mu věnovat pozornost, přečíst si ho doma třeba znovu, protože nám říká něco důležitého o tom, kým Ježíš je. Zkusíme se soustředit na jeden ze symbolů – *světlo*. Čteme: „*V něm byl život a ten život byl světlem lidí. To světlo svítí v temnotě a tma ho nepohltila (...) Bylo světlo pravé, které osvěcuje každého člověka. (...) Viděli jsme jeho slávu.*“ Bůh je naším světlem, které osvěcuje naše temnoty. Co těmi temnotami může být? (Nějaký strach, zmatek, hádky...) Ani sebevětší tma ho nemůže pohltit. Zároveň máme záruku, že Boží světlo osvěcuje každého člověka – můžeme se na něj vždycky spolehnout, obrátit se k němu. Dnešní den tedy můžeme prožít v radosti z toho, že Ježíš je naším světlem, které nikdy nezhasne.

Aktivita

Aktivitu navrhujeme společnou všem věkovým skupinám. Pod základním popisem najdete případné upřesnění pro jednotlivou věkovou skupinu.

Během doby adventní jsme společně tvořili plakáty, které nám znázorňovaly naši přípravu na Ježíšův příchod. Nyní navrhujeme „**vánoční**“ plakát, který bude tvořen ve třech krocích: (1) Boží hod vánoční: téma tmy, spící krajiny a světla; (2) Svátek Svaté rodiny: téma jesliček – rodiny; (3) 2. neděle po narození Páně: téma Jana Křtitele jako moudrého svědka. Pro moudrost, o které čteme v prvním čtení, zvolíme symbol sovy. (Schéma viz níže)

Pomůcky: pozadí formátu A2, tempery, štětec (pozadí lze polepit i kusy tmavších barevných papírů); větší žlutá hvězda; žluté papíry na chvost; fixy, propisky; lepidlo; Hosana modrá; pro nejmenší děti: papíry, pastelky

Předem připravíme pozadí: čtvrtku nebo balicí papír, ideálně o formátu A2, namalujeme tmavými barvami jako krajinu ve tmě. Dětem pozadí představíme tak, že symbolizuje noční krajinu, je tma, všechno spí, je ticho. O vánoční noci v ní však zazářilo veliké světlo (do horní části, do levého rohu, umístíme žlutou hvězdu), do života lidí přišel Boží Syn, Ježíš, aby jim přinesl spásu – osvětlil jejich život světlem, které nezhasíná. Aby už nikdy nebyla tma, ve které se můžeme ztratit, jen světlý den nebo příjemná, tichá a klidná noc. Abychom si znázornili a měli na očích to, co o Ježíši říká dnešní evangelium, můžeme jednotlivé vybrané věty napsat na žluté papíry a udělat z nich chvost komety. (Doporučené věty: *Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a ten život byl světlem lidí. To světlo svítí v temnotě a temnota ho nepohltila. Bylo světlo pravé, které osvěcuje každého člověka. Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn.*)

Na závěr můžeme zazpívat píseň *Narodil se Kristus Pán*, která vyjadřuje naši radost nad narozením Ježíše a připomíná, co všechno pro lidi vykonal. Nebo lze zazpívat píseň *Na svět přišla láska* (č. 152), jako radostné poděkování, že je Ježíš naším světlem.

3 – 6 let

Děti ještě zřejmě neumí psát, vybrané věty můžeme tedy předepsat my. Každé dítě může spící krajinu doplnit o svůj obrázek spícího zvířátka, které symbolizuje, že může odpočívat v klidu a bezpečí, protože ve tmě svítí Ježíšovo světlo.

9 – 14 let

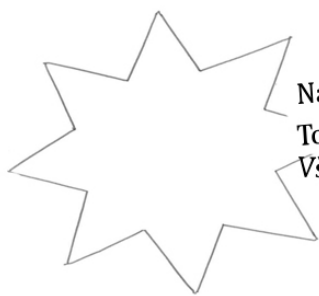
Nejstarší děti mohou do chvostu komety připsat i věty z prvního a druhého čtení, či žalmu, které je osloví. Pro připomenutí jim je můžeme vytisknout větším písmem na samostatný papír. Texty jsou dostupné např. zde: <http://www.liturgie.cz/misal/doba-vanocni/25-prosince---ve-dne/>

Obrázek

Kometa

Náčrtek konečné podoby vánočního plakátu

Viz další strana

Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh.
To bylo na počátku u Boha.

Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest.

Poděkování dětí rodičům / za rodiče

*zde je možné umístit spící
zvířátka menších dětí*